

AOM117.01 Algemeen Organisatorische Motie **Pre-advies:** Overnemen

Titel motie: **Mondelinge bestuursverantwoording op elk landelijk congres**

Indiener: Omar Al Sadeh e.a.

Woordvoerder: Omar Al Sadeh

Het D66 Congres op zaterdag 13 mei 2023 bijeen te Amsterdam,

constaterende dat:

- op het landelijk congres geen mogelijkheid is voor gedegen mondelinge vragen aan het bestuur;

overwegende dat:

- een informeel vragenuurtje met de voorzitter altijd welkom is, maar niet toereikend genoeg;
- bredere ledeninspraak binnen de vereniging essentieel is voor de partijdemocratie;
- een mondelinge bestuursverantwoording op het congres proactieve transparantie en communicatie bevordert binnen de vereniging en daarbuiten;
- een mondelinge bestuursverantwoording een relatief eenvoudig in te stellen middel is;

roept het Landelijk Bestuur op:

- om zich vanaf heden elk congres open te stellen voor een mondelinge bestuursverantwoording door een verantwoordingsblok in het landelijk congresprogramma op te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

Op elk congres is de gelegenheid tot het stellen van vragen aan het Landelijk Bestuur. Deze 'Vragenronde Landelijk Bestuur' staat sinds Congres 108 standaard op het congresprogramma en is vastgelegd in het Huishoudelijk Reglement.

Ook wordt er regelmatig vanuit het bestuur teruggekoppeld aan het kader en leden, bijvoorbeeld op de kaderdag, ledenvergaderingen, regiocongressen en andere ledenbijeenkomsten. Daarnaast wordt jaarlijks een schriftelijke verantwoording afgelegd en wordt jaarlijks de jaarrekening met bestuursverslag gepubliceerd. Van elke bestuursvergadering wordt een verslag gedeeld met afdelings- en regiobestuurders.

Tot slot is in de speech van de voorzitter op de landelijke congressen ook aandacht voor waar het Landelijk Bestuur op inzet.

Omdat deze motie staand beleid bepleit, wil het Landelijk Bestuur deze motie overnemen.

AOM117.02 Algemeen Organisatorische Motie **Pre-advies:** Overnemen

Titel motie: **Selectie interne partijcommissies**

Indiener: Daphnie Ploegstra e.a.

Woordvoerder: Daphnie Ploegstra

Het D66 Congres op zaterdag 13 mei 2023 bijeen te Amsterdam,

constaterende dat:

- het niet duidelijk is voor leden hoe de samenstelling en selectie van lijstadviescommissies, verkiezingsprogrammacommissies en campagne teams plaatsvindt;
- er geen speciale oproepen worden gedaan richting leden om deel te nemen of om diversiteit te waarborgen;
- dit niet past bij een vereniging en partij die pleit voor transparantie, democratie, diversiteit en verantwoord bestuur. Deze waarden moeten juist intern gelden;
- alle leden een eerlijke kans verdienen om mee te doen en bij te dragen aan de toekomst van de partij;

overwegende dat:

- deze selectie nu een 'black box' is en hiermee de indruk wordt gewekt dat een plek in een dergelijke commissie afhankelijk is van je netwerk in de partij;
- de selectie en samenstelling voor lijstadviescommissies, verkiezingsprogrammacommissies en campagne teams op een zorgvuldige, transparante en inclusieve manier dient te gebeuren op basis van objectieve criteria;
- alle leden de mogelijkheid moeten hebben zich te kandideren en deze mogelijkheid binnen een redelijke periode gecommuniceerd wordt door middel van een speciale oproep in de vereniging, denk aan een aparte nieuwsbrief of vermelding in de Democraat;
- de leden geïnformeerd dienen te worden over de uitkomst van deze selectie door deze officieel kenbaar te maken naar de vereniging zodra de selectie is gemaakt, inclusief een verantwoording met relevante indicatoren zoals o.a. diversiteit, expertise, leeftijd, opleiding en relevante ervaring;
- de samenstelling een afspiegeling dient te zijn van de partij;

roept het Landelijk Bestuur op:

- om een zorgvuldige selectieprocedure op te zetten voor leden om deel te nemen aan lijstadviescommissies, verkiezingsprogrammacommissies en campagne teams, waarin de landelijke talentencommissie een rol heeft;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

Als partij kennen we verschillende typen commissies: commissies van de ledenvergadering en bestuurscommissies. Commissies van de ledenvergadering worden door het Congres gekozen middels een verkiezing op het Congres. Voorbeelden van deze commissies zijn de Landelijke Verkiezingscommissie, Besluitvormingscommissie en Financiële Commissie. Leden van bestuurscommissies worden benoemd door het Landelijk Bestuur. Het staat leden altijd vrij om zichzelf kenbaar te maken bij de Landelijke Talentencommissie, bijvoorbeeld tijdens een van de spreekuren op de congressen, bij regionale talentscouts of bij het Landelijk Bestuur zelf.

Selectieprocedures voor alle functies binnen de partij vinden op een zorgvuldige wijze plaats, zo ook voor leden van bestuurscommissies. De mensen die benoemd worden tot deze bestuurscommissies worden getoetst aan de hand een profiel en worden benoemd op basis van een bepaalde expertise. Daarnaast streeft het Landelijk Bestuur ernaar zo transparant mogelijk te zijn over de selectieprocedure van commissieleden van bestuurscommissies. Uiteindelijk wordt er in elke bestuurscommissie gekeken naar een goede balans tussen bijvoorbeeld kennis en ervaring in een bepaald vakgebied (bijvoorbeeld Human Resources in de lijstadviescommissies) en bijvoorbeeld kennis van de partij (bijvoorbeeld iemand met bestuurlijke ervaring binnen de vereniging). Tevens wordt altijd rekening gehouden met de diversiteit binnen een bestuurscommissie op alle vlakken. Juist omdat we gericht kunnen zoeken naar leden die elkaar aanvullen, maar ook naar leden die beschikbaarheid kunnen garanderen op bepaalde momenten, kan het Landelijk Bestuur voldoen aan haar verantwoordelijkheid bij bijvoorbeeld scouting, het schrijven van verkiezingsprogramma's en het samenstellen van een lijstadvies.

Het Landelijk Bestuur zal uiteraard altijd blijven zoeken naar manieren om selectieprocedures nog transparanter te maken. Deze motie ziet het Landelijk Bestuur dan ook als een extra motivatie om hiermee door te gaan. Daarbij wil het Landelijk Bestuur wel graag meegeven dat zij dit alleen op landelijk niveau kan bewerkstelligen. Regio's en afdelingen hebben de vrijheid om deze processen zelf vorm te geven. Dit vinden wij een groot goed binnen de partij. Ook moet er vermeld worden dat het landelijke campagneteam uit medewerkers van het Landelijk Bureau bestaat en dus niet onderdeel is van de gebruikelijke procedure van benoeming van commissies.

Omdat het Landelijk Bestuur de essentie van de motie (transparantie) bij bestuurscommissies van harte ondersteunt, kan het Landelijk Bestuur de strekking hiervan overnemen.

AOM117.03

Algemeen Organisatorische Motie

Pre-advies: Neutraal

Titel motie: **Betere regionale spreiding kandidatenlijst Tweede Kamer**

Indiener: Blanca de Louw e.a.

Woordvoerder: Blanca de Louw

Het D66 Congres op zaterdag 13 mei 2023 bijeen te Amsterdam,

constaterende dat:

- van de eerste 30 kandidaten op de laatste TK-kandidatenlijst maar 6 kandidaten woonachtig waren in provincies buiten de Randstad (provincie Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht);
- er bij de eerste 30 kandidaten op de laatste TK-kandidatenlijst geen enkele kandidaat was uit de provincies Zeeland, Overijssel, Flevoland en Drenthe;
- de eerste kandidaten uit de provincies Overijssel en Zeeland op respectievelijk de 43e en 44e plek stonden;
- er bij de eerste 50 kandidaten geen enkele kandidaat uit de provincies Flevoland of Drenthe stond;

overwegende dat:

- regionale spreiding van volksvertegenwoordigers van wezenlijk belang is voor een representatieve democratie;
- de regionale spreiding op de laatste TK-kandidatenlijst kortom volstrekt onvoldoende was;
- D66 de laatste jaren (getuige de afgelopen twee provinciale Statenverkiezingen) in veel provincies buiten de Randstad kiezers verliest;
- D66 óók een partij voor de regio is, en inwoners uit de regio zich in de volgende D66 TK-fractie moeten herkennen;
- D66'ers die daadwerkelijk woonachtig zijn in de regio beter weten welke kansen en uitdagingen er liggen;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- de komende jaren extra aandacht te besteden aan talentontwikkeling en scholing van kandidaten buiten de Randstad (Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht) en daarvoor een concreet plan aan de leden presenteert;
- in aanloop naar de volgende Tweede Kamerverkiezingen actief op zoek te gaan naar kandidaten buiten de Randstad;
- er bij de Lijst-adviescommissie op aan te dringen dat elke provincie vertegenwoordigd is bij de top-30;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Neutraal

Toelichting:

Op dit punt zijn er in de afgelopen jaren al een aantal dingen opgezet. De scouting voor de Tweede Kamerleden en andere landelijke lijsten is belegd bij de Landelijke Talentencommissie (LTC). Een van de speerpunten van de commissie bij de scouting van politiek talent is diversiteit in brede zin. Hier valt ook de landelijke spreiding van kandidaten onder. Om het talent in het hele land te kunnen scouten streeft de commissie naar een commissiesamenstelling waarin alle delen van het land zijn vertegenwoordigd. De planning is dat dit na de zomer het geval is. Daarnaast heeft D66 in elke regio een talentscout die het politiek talent scout en begeleidt in de eigen regio. Om de doorstroom van politiek talent voor landelijke lijsten te waarborgen werken deze scouts nauw samen met de LTC.

Het eerste en het tweede dictum kan het Landelijk Bestuur om bovenstaande redenen overnemen.

Het Landelijk Bestuur heeft echter grote moeite met het derde dictum, omdat het bewustzijn en het meegeven van het belang van de landelijke spreiding in de kandidatenlijsten (en dus uiteindelijke volksvertegenwoordiging) uiteraard goed is, maar het aandringen onwenselijk is. De samenstelling van de lijst hangt - naast landelijke spreiding - samen met verschillende aspecten, zoals o.a. expertise, vaardigen, ervaring en diversiteit op verschillende fronten, waarbij de lijst moet worden samengesteld met de kandidaten die zich uiteindelijk kandideren. Harde doelen aan een van de diversiteitsspeerpunten kunnen daarom niet altijd waar worden gemaakt. Het advies is daarom vooral in te zetten op de scouting van een diverse kandidatenpoule dan de lijstadviescommissie op te roepen om aan bepaalde richtlijnen te voldoen. Als dit op een goede manier gebeurt kunnen de doelen ook gehaald worden.

Omdat het Landelijk bestuur de geest van de motie ondersteunt, maar moeite heeft met het derde gedeelte van het dictum, adviseert zij graag neutraal op deze motie.

AOM117.04

Algemeen Organisatorische Motie

Pre-advies: Neutraal

Titel motie: **Motiearchief**

Indiener: Kalle Duvekot e.a.

Woordvoerder: Michiel van Alst

Het D66 Congres op zaterdag 13 mei 2023 bijeen te Amsterdam,

constaterende dat:

- op congressen vitale koerswijzigingen worden besproken in de vorm van o.a. politieke moties;
- er op het moment elk D66-congres veel politieke moties worden ingediend;
- deze politieke moties vaak spreken over langetermijndoelen en dus langere tijd relevant zijn;
- politieke moties vaak informatie bevatten die niet thuishoort in een verkiezingsprogramma;
- het op het moment moeilijk inzichtelijk is welke moties reeds zijn aangenomen;

overwegende dat:

- zichtbare besluitvorming bijdraagt aan een toegankelijke vereniging;
- D66 ernaar streeft zo toegankelijk mogelijk te zijn;
- het handig is om te weten welke politieke moties reeds stand beleid zijn;
- het wenselijk is wanneer leden gemakkelijk kunnen zien aan welke politieke doelen het congres de partij heeft gecommiteerd;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- een digitaal archief in te richten waar de aangenomen Politieke moties gemakkelijk en toegankelijk op te zoeken zijn;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Neutraal

Toelichting:

Het Landelijk Bestuur is van mening dat op dit moment de congresarchiefpagina (d66.nl/congres/archief) op de website voldoende borgt waar deze motie toe oproept. In dit archief wordt na elk congres een overzicht geplaatst van alle congresstukken, moties en amendementen die tijdens een congres behandeld zijn, als ook de processen-verbaal met de uitslagen.

Tijdens Congres 116 is begonnen met het bijhouden van een liveblog (<https://d66.nl/liveblog/congres-116/>). De liveblog bevat een archieffunctie, maar is nog niet goed doorzoekbaar. Dit zullen we meenemen in de doorontwikkeling.

We zoeken altijd naar manieren om dit archief toegankelijker te maken voor iedereen. Of het haalbaar is om oude moties met terugwerkende kracht toe te voegen zullen we moeten uitzoeken, gezien dit een arbeidsintensieve klus zal zijn. Op dit moment is het archief zoals deze ingericht is voor het Landelijk Bestuur, Bureau en de organisatie het meest haalbare, op zowel financieel vlak als qua tijd.

Mocht de indiener van deze motie hier ideeën bij hebben, en een bijdrage willen leveren aan het toegankelijker maken van het congresarchief, dan staat het hen altijd vrij om hierover contact met ons op te nemen.

Wij laten het aan het congres of het congres dit wenselijk vindt.

AOM117.05

Algemeen Organisatorische Motie

Pre-advies: Neutraal

Titel motie:

Verkennen intensivering samenwerking GroenLinks PvdA

Indiener:

Ayla Schneiders e.a.

Woordvoerder:

Ayla Schneiders

Het D66 Congres op zaterdag 13 mei 2023 bijeen te Amsterdam,

constaterende dat:

- het politieke landschap op dit moment met 19 partijen (vertegenwoordigd in de Tweede Kamer) sterk versplinterd is;
- GroenLinks en PvdA een poging doen versplintering tegen te gaan door de handen ineen te slaan;
- bij een recente poll door EenVandaag 81% van de D66-leden het liefst samenwerking zoekt met GroenLinks en de PvdA met als belangrijke reden dat zij zich het meest inhoudelijk verwant voelen met deze partijen;

overwegende dat:

- het versplinterde landschap een symptoom is van een onderliggende oorzaak of oorzaken, waar we nog onvoldoende grip op hebben;
- de klimaatcrisis vraagt om coöperatief politiek leiderschap;
- de grote politieke prioriteit namelijk de klimaatcrisis ook de prioriteit is van GroenLinks, PvdA en ook Volt;
- door verkenning van samenwerking, de duiding van de dynamiek van versplintering in het politieke landschap en de rol van D66 daarin scherper kan worden;
- de historische missie van d66 altijd gericht is op het creëren van politieke doorbraken;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- om tot een co-creatieve aanpak met leden te komen om een intensievere samenwerking met Groenlinks, PvdA en Volt te verkennen;
- dit zo snel mogelijk op te pakken en hier uiterlijk over een jaar op terug te komen, op het voorjaarscongres in 2024, uitgaande van landelijke verkiezingen in 2025;

spreekt uit dat:

- We de Tweede Kamerfractie, Eerste Kamerfractie, Europese fractie en de bewindspersonen die namens D66 in het kabinet zich dagelijks inzetten voor onze D66-idealen oproepen, deel te nemen aan deze open verkenning van de vereniging, expliciet zonder last;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Neutraal

Toelichting:

Ook het Landelijk Bestuur gelooft dat samenwerking in een versplinterd politiek landschap onze progressieve agenda sterker kan maken. Alhoewel momenteel D66 niet op zoek is naar een fusie met andere politieke partijen of een samenwerking zoals bij de partijen PvdA/GroenLinks, staan wij altijd open voor een samenwerking op de inhoud.

Als het Landelijk Bestuur de motie kan lezen om oriënterend in gesprek te gaan met leden van D66 om te inventariseren hoe zij aankijken tegen een open verkenning tussen D66 en genoemde partijen, dan kan het Landelijk Bestuur op deze wijze een start maken met de uitvoering van deze motie. In het gesprek met de leden zal dan ook aan bod komen op welk moment contact wordt gezocht met de andere partijen.

Of het wenselijk is om dit traject te starten is een vraag die het Landelijk Bestuur graag overlaat aan de leden van D66. Het Landelijk Bestuur adviseert dan ook neutraal op deze motie.